

İLİM YOLUNDA KEŞİFLER: İDEALLER VE FEDAKARLIK

es-Selâmü aleyküm ve rahmetullah!

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Bizi müslüman olarak yaratan Rabbimiz'e hamd u senâlar olsun. Duamız ve dileğimiz şu anda müslüman olduğumuz gibi, ruhumuzu da müslüman olarak, emanetimizi de müslüman olarak teslim etmek ve huzuruna, huzur-ı izzetine, O'nun sevdiği ve razı olduğu bir kul olarak çıkmaktır. Rabbimiz bizi o durumda huzuruna varmaya muvaffak eylesin.

O'nun elçisi, habercisi, Peygamberi, sevgilisi, habib-i edîbi ve bizim rehberimiz, en büyük mürşidimiz, numune-i imtisâlimiz, iftihar-ı kâmil, seyyidü'l-evvelîn ve'l-âhirîn Muhammedini'l-Mustafâ'sına da sonsuz salât u selâm ve tahiyyât u ihtirâmımızı her şeyden önce arz etmeyi en şerefli vazife biliyoruz. Rabbimiz bizi onun yolundan ayırmasın. Onun şefaatine erdirsin. âhirette bizi ona komşu eylesin.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Şu anda “dünya” denilen bir âlemde yaşıyoruz. Kendi diyarımızdan uzak yerlere gelmişiz, bizden farklı düşünen, bizden farklı yaşayan; kültürleri, kafa yapıları, kalp manzaraları bizden çok farklı olan insanların arasındayız. Bu bir kader, Allah’ın takdiri. Burada da pek çok faydalar ve hikmetler vardır.

Biz anneden babadan görmüş olduğumuz terbiye gereği İslâm’ı öğrenmeye başlamışız, Kur’ân-ı Kerîm’i öğrenmeye başlamışız ve bu bilgiyi derinleştirmek istiyoruz. Bu güzel bir şey.

a. İlmin Yüksekliğinin, Mertebelerinin Nihayeti Yoktur

Evet, ilmin yüksekliğinin, mertebelerinin nihayeti yoktur. Basamakları yukarıya doğru yükselip gidiyor, bulutların arasında gözün görmediği uzaklarda devam edip gidiyor. Biz yükseleceğiz, yükseleceğiz hangi noktaya gelebilirsek geleceğiz. Ama ilim yolunda olmak güzel bir şey. Hatta yolların en güzeli, ilim yolunda olmak.

Çünkü Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri buyuruyor ki;

العلم حياة الاسلام

el-İlmü hayatü'l-İslâm. “İlim İslâm’ın canıdır, hayatıdır.”

İlim varsa gerçek Müslümanlık vardır. İlim yoksa “Müslümanlık can çekişiyor.” demektir. “Müslümanlık ölmek üzere” demektir. Hiç yoksa “ölmüş” demektir.

وعماد الدين

Ve imâdü'd-dîn. “İlim dinin de direğidir.”

Din müessesesi bütün yüküyle, bütün ağırlığıyla ilme dayanır. İlim varsa ayakta, çünkü dayanağı sağlamdır. İlim yoksa çöker ve ortada gerçek mamasıyla bir şey kalmaz.

Bir insanın gerçek ilme sahip olması için gerçekleri iyi yakalaması için çeşitli metotlar var. Küçük parçaları inceleyip büyük sonuçlara ulaşmak, genel kaidelerden detaylara doğru yürüyerek teferruatı öğrenmek gibi...

İlmi sağlamlaştırmanın metotlarından birisi de mukayesedir. Mukayese, kıyaslamak, oranlamak, birbirine göre durumlarını ince-

lemek. İلمي sağlamlaştırmanın en iyi metotlarından birisi de budur.

Biz bu diyara gelmişiz. Bu bir kader muhakkak, alnımızın yazısı. Burada bir mukayese karşımıza çıkıyor. Biz varız ve hak yoldayız, doğru inanç uzereyiz; bir de karşımızda başka kültürler var. Bu başka kültürler, bizim İslâm'ı daha iyi anlamamız için güzel bir vesiledir, güzel bir vasıdadır.

Onun için Necip Fazıl rahmetli bir şiirinde diyor ki;

Ey düşmanım sen benim ifadem ve hı-zımsın.

İnsanın hasmı, kendisine hız kazandırır. Hasımsız olan, mcadelesiz olan insan hızını kaybeder, şevkini kaybeder. Bulunduğu cep-hedeki yerini kaybeder, anlamını kaybeder, heyecanını kaybeder.

En sakin insanı bile yolda iterseniz, hiç konuşmasını bilmeyen bir insanı bile iterseniz yere düşer, kalkar ama heyecanlanır. Olduğu gibi konuşmaya başlar, kendini savunmaya çalışır, akla gelen her türlü hukuk kaidesini söyler.

Demek ki bizim buraya gelmemiz, İslâm dinini öğrenmemiz ve üzerimizdeki eksiklikleri gidermemiz için Allah'ın hikmetidir, takdiri. Biz bunu mukayeseler sonunda, kendi başımıza olduğumuz zaman yakalayamadığımız hatalarımızı yakalayacağız ve mirasyedi gibi elde ettiğiniz kıymetlerin kadrini kıymetini bilmezken, onların ne kadar kıymetli olduğunu anlayacağız.

Bunda iki fayda var:

Bir; bakıyoruz ki inanç ve ahlâk yönünden, arkadaşlık, sevgi, merhamet, temiz kalplilik, dürüstlük, mertlik, kahramanlık, fedakârlık yönünden biz bunlardan üstünüz. Bu adamlar bunları bilmiyorlar. Bunlar bizim güzel tarafımız.

Allah'ın varlığına inanıyoruz. Elde yapılmış putlara tapmıyoruz, Allah'ın birliğine inanıyoruz.

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا

*Lev kâne fîhima âliheten illa'llâhü le-fesedetâ.*¹ “İki tane olsaydı mücadeleye girerlerdi.”

İki tane olması aklen de mümkün değil, mantıken de mümkün değil. Ve zaten modern hayatın hiçbir organizasyonunda iki tane baş yoktur, bir tanedir.

Hiçbir orduda iki tane son derece salahi-yetli, eşit salahi-yetli iki komutan yoktur. Öy-le olsa anlaşmaları mümkün değil. Bir kavşak-ta birbirine emir veren, birisinin kapattığını açmaya çalışan iki tane polis yoktur.

İnancımızın güzel olduğunu görüyoruz. Fakat bu adamlardan çok şey öğrenmemiz gerektiğini de görüyoruz. Bu adamlar dünya meselelerinde, dünya problemlerini çözmek-te bizden daha ilerideler, şu andaki noktaları bizden daha iyi.

Bu tarih boyunca böyle miydi?

Hayır. Tarihte böyle değildi. Bir zaman-lar buradaki insanlar, bizim dedelerimizin diyarına geliyorlardı, gıpta ediyorlardı, öze-niyorlardı ve orayı taklit ediyorlardı.

¹ 21/Enbiyâ, 22.

Mesela 18. yüzyılda bir takım araştırmalar yaparken benim karşıma geldi, gördüm. Romanya'da çok büyük, çok yaygın, çok kuvvetli bir Osmanlı modası varmış. En büyük heves, özlem, istek, Romanya'dan kalkıp İstanbul'a gitmekmiş.

Romanyalı evini Osmanlılar gibi döşemeye özenirmiş, Osmanlılar gibi giyinmeye özenirmiş. 16. yüzyılda Kanunî devrinde, Belçika'dan elçi olarak bizim diyarımıza gitmiş bir şahıs var; Baron de Busbek.

Diyor ki;

“Bunlar çok dürüst insanlar, çok temiz iş yaparlar. Sakın Osmanlı diyarına gittiğiniz zaman ‘Dindaşımdır.’ diye Rum’un veya Ermeni’nin evine, hanına misafir olmaya kalkışmayın. Hem pistirler hem sizi aldatırlar. Ama Osmanlı dürüsttür, merttir, tertemizdir ve sizi aldatmaz. Pırıl pırıl kalbi vardır.”

Karayoluyla İstanbul'a yaklaştığı zaman kış gününde iki tarafındaki çiçek bahçelerinin güzelliğine hayran kalıyor, büyük hayranlık duyuyor.

Diyor ki;

“Her taraf çiçeklerle doluydu, burnuma mis gibi kokular geliyordu. Bu insanlardaki çiçek sevgisine hayret ediyorum ve o kadar çok çeşitli çiçekler bilirler ve üretirler ki hayret edersiniz.”

Bu adam Hollanda’ya laleyi götüren adam. Lale soğanını Türkiye’den, Hollanda’ya taşıyan adam.

“Ve bu adamlar o kadar temizdir ki haftada birçok defa yıkanılırlar. Hasta olacaklar, bu kadar yıkanılır mı?” diyor.

Kendisi yıkanmaya alışmamış, temizliğe alışmamış, hayretini ifade ediyor.

Teknoloji bakımından da ileriydik:

Süleymaniye camiini ele alın. Onun yapılışı büyük bir teknoloji gerektirir. Duvarında bir çatlaklık yoktur, temelleri Haliç’in seviyesine kadar inmiştir. Çinilerindeki renkleri bugünün teknolojisiyle henüz daha kullanmamış durumdayız. O renkleri şu zamanın çinicilik ustaları henüz yapamıyorlar.

Demek ki daha geriye gidecek olursak biliyoruz ki Abbasi hükümdarları, Avrupa’ya çalar saat göndermişler. “Bunun içinde cin mi

var, peri mi var?” diye saatin sağını, solunu kurcalayıp bozmuşlar. Gönderilenin bir teknik cihaz olduğunu anlamaktan bile daha geri durumdalmış.

Hukuk yönünden de ileriymişiz. Bizde bir kadının miras hakkı varken, ticaret hakkı varken, daha başka güzel, huzurlu bir yaşam ortamı varken, Avrupa’da kadınlara miras hakkı yoktu, mal sahibi olmak yoktu. Kadınlara çok kötü gözle bakılıyor, çok horlanıyor, hiçbir hukuk tanımıyordu.

Demek ki sonraki zamanlarda biz böyle olmuşuz.

Niçin olmuşuz?

Bilimsel yönden geri kaldığımız için olmuşuz. Ben bu meselenin üstünde yıllarca çalıştım, yıllarca çeşitli kitapları okudum.

Ama kısaca söylemek gerekirse -buradaki konuşmanın çerçevesi içinde ona ayıracağımız pay- Osmanlılardan daha fazla ilim sahibi olmaya başladıkları zaman bizden daha ileri geçmişler. Bilimler akademilerini kurdukları zaman daha ileriye gitmişler.

Müslümanların fizik, kimya, matematik, tıp kitaplarını okudukları zaman, Endülüs'ten okudukları zaman, o bilgileri alıp değerlendikleri zaman daha ileri gitmeye başlamışlar.

İsveç kralı, oğlunu Endülüs'teki hükümdara götürüyor; "Lütfen bunu sizin üniversitenize kabul edin. Her şartınıza razıyım. Buna istediğiniz gibi eğitim verin." diyor.

O zamanın krallarının çocukları İslâm diyarlarına okumaya geliyorlarken, Avrupalı tıp uzmanlarından çok önce birçok hastalığı müslümanlar bulmuşken, Kristof Kolomb'dan çok önce dünyanın yuvarlaklığını söyleyerek devamlı garba gidildiği zaman, şarktan aynı noktaya gelineceğini söylemişken ve fiilen bunu uygulayıp Batı'ya gidip Amerika'yı bulmuşken şimdi bu durumlara düşmüşüz.

1989 yılında Amerika'ya gitmiştik. Oradan makalelerle döndüm. Afrika'da bir "İslâm imparatorluğu" var. Onun hükümdarının oğlu iki yüz gemi ile denizin içindeki nehirlerden faydalanarak "akıntı demek istiyor." Batı'ya gidiyorlar, yeni diyarlar buluyorlar ve giden gemilerden bazıları da geriye geliyor. Kristof

Kolomb'tan önce Amerika'nın varlığını tespit ediyorlar.

Zaten biliyorsunuz "Piri Reis" isimli denizcimizin haritasına bakarken bugün herkes hayretler ediyor. 1.500 kûsur tarihli bir matbaa eseri. Bende de bir kopyası var. Harita genel müdürlüğünün bastığı bir kopya bende de var.

Kuzey ve Güney Amerika sahillerinin hepsi var. Amazon nehri vs. vs. hepsi var. Ve ben orasına dikkat etmedim ama "Bermuda şeytan üçgeni civarının gemicilik için tehlikeli olduğunu dahi yazdı." diyorlar. Ben onu kulluktan duydum ama haritaya bakmadım. Sonra elime fırsat geçerse bakmak istiyorum.

Akdeniz'in bir Türk gölü olduğunu, Karadeniz'in bir Türk gölü durumunda olduğunu biliyoruz ve Baron De Busbek'in hatıratında; "Mızrakları bir orman gibi olan, o muhteşem orduyu kim yenebilir?" diye ümitsiz cümleler yazdığını biliyoruz.

Ama sonradan biz bunlardan daha geriye kalmışız.

Neden?

Bunlar da ilim öğrenmeye başlamışlar ve İslâm âleminin en büyük alimlerinin eserlerini tercüme etmeye başlamışlar.

Mesela Gazâlî'nin eserini terceme etmişler, Kur'ân-ı Kerîm'i terceme etmişler, İbn Rüşd'ün eserlerini terceme etmişler, İbn Sina'nın eserlerini terceme etmişler, muazzam bir öğrenme faaliyeti içinde, terceme faaliyeti içinde çalışmaya başlamışlar.

Bunu şu bakımdan üstüne bastırmak için delilleriyle söylüyorum ki şu anda geri olmak bizden ayrılmayan bir vasıf değil. Bizi gerici göstermek isteyenler de var.

b. Müslümanlık Gericiliktir Fikrini Yanlış Olarak Söyleyenler Var

“Müslümanlık gericiliktir.” gibi bir fikri yanlış olarak söyleyip bize de kabul ettirmek isteyen insanlar var da diyoruz ki;

“Hayır! Öyle olsaydı o zaman müslümanlar eskiden de geri olurdu. Emevîler zamanında da, Abbasîler zamanında da, Osmanlılar zamanında da geri olurdu. Hiçbir yere yayılamazdı. Düşmanlar bize yenilmezdi. Muazzam eserler ortaya koyamazdı, her ilim dalında muhteşem gelişmeler gösteremezdi.”

Bunu ispat etmek için söylüyoruz, bunu ortaya çıkarmak istiyoruz ki nasıl bir zamanlar ileri olan bizler geri gittik, anlayalım.

Sonra nasıl onlar bizim eserlerimizi terceme edip araştırdılar, kendilerini geliştirdiler, dünyanın her tarafına dağıldılar ve yayıldılarsa biz de bundan sonra durumumuzu düzeltebiliriz. Nasıl Doğu Almanya bir ara savaştıkları ve mağlup düştükleri Rusların esiri durumundayken, şu anda kurtulduysa, nasıl Almanya üstüne yağmur gibi bombalar yağdıktan sonra şu anda birçok dünya ülkesinin örnek aldığı, gıpta ettiği gelişmiş bir ülke durumuna gelmişse biz de gelebiliriz.

Bunlar bizim için ümit verici örneklerdir ama ana malzeme nedir?

İlimdir.

Temel nedir?

İlimdir.

Ne bakımdan ilimdir?

Hem dünya bakımından ilimdir hem âhîret bakımından. Hem sevap kazanmak bakımından ilim önemlidir hem maddeten kal-

kınmak ve yükselmek bakımından ilim önemlidir.

Alim hem Allah katında en sevgili, en sevimli, en yüksek insandır hem de dünya ehli nazarında en makbul insandır.

O halde bizim ilk yapacağımız şey, ilme dedelerimizin verdiği önem kadar önem vermek, bir. Ama şahsen önem vermek yetmiyor. İlim müesseselerini kurmak, iki.

Bir insanın tek başına küçük bir güçle yapamadığı şeyi yapması için çare, güçleri birleştirmektir; çok basit bir şey.

Onun için benim şahsen yaptığım ilim müesseseleri kurmak, araştırma enstitüleri kurmak. İlim Kültür Sanat vakfı ve bu vakfın içinde çeşit çeşit, yedi tane, sekiz tane, dokuz tane enstitü düşündük, daha da arttıracamız. Özel enstitüler, dış müslümanlar ve Türkler enstitüsü, politika enstitüsü, İslâmî ilimler enstitüsü kurmak ve profesörleri, en yetkili insanları burada görevlendirmek, onların çalışma yapmasını sağlamak.

Bugün bir babanın oğlu Amerika'ya gidiyor, okuyup bir atom alimi olabiliyor. İstan-

bul'a geliyor, Ankara'ya geliyor, okuyor, üstün bir başarı gösterip büyük muvaffakiyetler sağlayabiliyor.

O halde hem din için hem dünya için hem sevap kazanmak için hem itibar kazanmak için ilme sımsıkı sarılmak zorundayız.

Bu sarılmanın karşısına çıkan mâniler nedir? Niye yapamıyoruz?

Şair Fuzuli diyor ki;

Her dert ki var derman. "Her bir derdin çaresi vardır."

Çaresiz dert yoktur, hepsinin bir çaresi bulunabilir.

Biz bu çarelere niçin sarılamıyoruz?

Bugün bir Almanın bir ideali, ideolojisi vardır, bunun için icabında canını verir. Nitekim Doğu Almanya henüz mevcut iken bir kalkınma planı yapıyorlar. Bu planın uygulanması halinde Almanya biraz daha iyi duruma gelecek, Ruslara fazla para vermeyecek, kalkınabilecek.

Sonra Rusların ilgilileri hemen geliyorlar, toplantılar yapılıyor, -müstevli devlet.-

“Gücü kuvveti olmayanlara destek vere-
lim.”

Diyorlar ki;

“Hayır! Bu plan uygulanmayacak; şurası
şöyle değiştirilecek, burası böyle değiştirile-
cek.”

Planı bozuyorlar. Rusların avantajlarını
koruyacak ve Almanların avantajlarını engel-
leyecek bir manzara meydana getiriyorlar. Bu
olay çok dikkatimi çekti:

İlgili bakana; “İmzala!” diyorlar, bakan
imzalamıyor, onlar zorluyorlar. Biraz sonra
bir silah sesi duyuluyor, Doğu Alman bakan
şakağına bir kurşun sıkmış, intihar etmiş. Ta-
bi ismini şu anda bilmiyorum, söyleyemiyeye-
ğim, belki siz hatırlayacaksınız.

Şunu söylemek istiyorum ki adam Doğu
Alman, adam Ruslar tarafından iş başına geçi-
rilmiş, kullanılan bir komünist. Çeşitli yönler-
den onlara itaat etmek zorunda bırakılıyor
ama Almanya’nın aleyhine olan bir kararı
imzalamaktansa şakağına bir kurşun sıkıp
ölmeyi tercih ediyor, hayatından vazgeçebili-
yor. Üstelik bu adam komünist!

Mesela bizde bir insanın intihar etmesi, ebediyen cehennemlik olmasının sebebidir. Biz böyle bir şey yapmayız da ama materyalist bir insan olmasına rağmen hayatından vazgeçebiliyor. İşte bu ideal önemli.

Bizim idealimiz, bir müslümanın ideali ideallerin en yükseği. Burada ben herhangi bir inhisarcılık, hep benlik, bencillik yapmak durumunda değilim. Bizim idealimiz can vermek, mal vermek konusunda dünyadaki hiçbir ideolojinin aşık atamayacağı kadar yüksek.

Nitekim âyet-i kerimede şöyle geçer; hatırlatalım:

Bismillâhirrahmânirrahîm.

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنَّ
لَهُمُ الْجَنَّةَ

*İnna'llâhe'sterâ mine'l-mü'minîne enfüsehüm ve emvâlehüm bi-enne lehümü'l-cenneh.*²

² 9/Tevbe, 111.

c. Allahu Teâlâ Mü'minlerden mallarını ve canlarını, mukabilinde cenneti vererek satın alır

Parça parça terceme ederek gidelim.

“Allahu Teâlâ hazretleri mü'minlerden mallarını ve canlarını, mukabilinde cenneti vererek satın alır.”

“Canını malını benim yolumda ver; ben de sana cenneti vereceğim.” tarzında bir teklif ile satın alır.

Bu âyetin sebab-i nuzuûü şuydu:

Akabe beyatında Medine'nin müslümanları geldiler, Peygamber Efendimiz'in tebşiratını dinlediler, Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'e samimiyetle inandılar ve bağlandılar.

Dediler ki;

“Tamam yâ Resûlallah! Biz seni sevdik, sana inandık, sana iman ettik, sana bağlandık. Mukabilinde bize ne var?”

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* buyurdu ki;

“Sizin bu bağlılığınızın mukabilinde Allah size cenneti verecek.”

Abdullah b. Revâhâ *radiyallahu anh*, aynı zamanda meşhur bir şair, onun üzerine cenneti kazanma mükâfâtı için “Ne güzel!” dedi. Bu âyet-i kerîme onun üzerine nâzil oldu.

Başka bir âyet-i kerîme:

Bismillâhirrahmânirrahîm.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ
مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ

*Yâ eyyühe’llezîne âmenû hel edüllüküm
alâ ticâretin tuncîküm min azâbin elîm.*

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ

*Tü’minûne bi’llâhi ve resûlihî ve
tücâhidûne fî sebîli’llâhi bi-emvâliküm ve
enfüsiküm zâliküm hayrün leküm in küntüm
ta’lemûn.* “Ey iman edenler! Ben size, sizi
feci, elim, kötü bir azaptan kurtaracak bir
alışveriş öğreteyim mi, delalet edeyim mi,
anlatayım mı, göstereyim mi? Allah’a ve
Resûlü’ne itaat ve iman edersiniz ve Allah

yolunda malınızla, canınızla cihad edersiniz. Bu sizin için -zahiren belki öyle görünmeyebilir ama iyice idrak edecek olursanız- çok daha hayırlıdır.”

يَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلُكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ

Fa'ğfir leküm zünûbeküm. “Böylece Allah sizin -gençler olarak- yaptığınız hataları, günahları affedecektir.” *Ve yüdhlüküm cennâtin tecrî min tahtihe'l-Enhâr.* “Sizi aşağılarından şırıl şırıl cennet ırmaklarının aktığı cennetlere dâhil edecektir.” *Ve mesâkine tayyibeten fî cennâti adn.*³

“Kaleye kapanmaya kalkışmayın. Kale kapılarını kapatıp bizimle uğraşamazsınız. Çünkü sizin ana gayeniz yaşamaktır, gününüzü gün etmektir, mutlu olmaktır; bu kafadasınız ama benim ordumdaki fertlerin hepsi, hayatı değil ölümü tercih eder.

Allah yolunda ölmek için bu yola girmişlerdir. Can ve mal vermek için fedakârlıkla bu yola girmişlerdir.

³ 61/Saff, 10-12.

Onun için siz bizimle baş edemezsiniz. Edebinizle mücadele etmeden anahtarları teslim edin, kalenin kapılarını açın, şartları konuşalım da nereye gidecekseniz gidin, şehri teslim edin.” diye haber gönderiyordu ve gerçekten öyleydi.

Onlar ölmeye can atıyorlardı, ölmeyi tercih ediyorlardı.

Onun için biz müslümanların maddî ve mânevi başarısı, milletçe kalkınması, zenginleşmesi, genişlemesi, hepsinin temelinde iman yatar, din yatar, dini bilgileri sağlam olarak öğrenmek yatar. Bu olmadığı takdirde, bir müslüman müslümanlığından koştığı takdirde, işe yaramaz bir yığın hâline geliyor, malzeme hâline geliyor.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri sahih bir hadîs-i şerîfde buyurdu ki;

يُوشِكُ الْأُمَمُ أَنْ تَدَاعَى عَلَيْكُمْ كَمَا تَدَاعَى الْأَكَلَةُ إِلَى قَصْعَتِهَا، فَقَالَ قَائِلٌ: وَمِنْ قِلَّةِ نَحْنُ يَوْمَئِذٍ؟ قَالَ: «بَلْ أَنْتُمْ يَوْمَئِذٍ كَثِيرٌ، وَلَكِنَّكُمْ غُثَاءٌ كَغُثَاءِ السَّيْلِ،

وَلَيَنْزَعَنَّ اللَّهُ مِنْ صُدُورِ عَدُوِّكُمْ الْمَهَابَةَ مِنْكُمْ،
وَلَيَقْذِفَنَّ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمُ الْوَهْنَ، فَقَالَ قَائِلٌ: يَا
رَسُولَ اللَّهِ، وَمَا الْوَهْنُ؟ قَالَ: «حُبُّ الدُّنْيَا، وَكَرَاهِيَةُ
الْمَوْتِ

“Ümmetler sizin üzerinize yemek çanağına yemek yiyicilerin üşüştükleri gibi üşüşecekler. Hepsi sizi yağmalamaya toplanacak.”

Tabi Allah’ın Peygamberi olduğu için istikbale ait bilgiler kendisine veriliyor.

Peygamber Efendimiz en ümitsiz zamanda;

“Mahrum olmayın, başarı kazanacaksınız, muzaffer olacaksınız, kıtalara hâkim olacaksınız, Kisraların, Kayserlerin hazineleri sizin olacak.” diye bildirmiş.

Ama “Bir zaman da gelecek bütün ümmetler sizin üstünüze çullanacak.” diye de bildirmiş.

Hayatın, dünya hayatının evveliyatıyla sonuna kadar bilgileri vermiş.

“Yâ Resûlallah! O gün bizim adedimiz az olacak da o yüzden mi kâfirler bize saldırabilecek? Şimdi biz bir avuçken bu kadar mesafeden yürekleri ağızlarına geliyor. Daha yanlarına varmadan bizim korkumuz onları perişan ediyor. Bizim adedimiz onlardan az mı olacak? Nasıl olacak bu iş?” diyorlar, olmasına ihtimal veremedikleri bir durum olarak hayretle soruyorlar.

d. Dünyayı Sevmek ve Ölümden Korkmak, Selin Üstündeki Saman Çöpü Gibi Güçsüz Olmaya Sebeptir

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* buyuruyor ki;

“Hayır, aksine o zaman çok olacaksınız, az olmayacaksınız. Çok olacaksınız ama selin üzerindeki saman çöpü gibi olacaksınız. Selin üzerindeki çöp gibi olacaksınız. Selin saman çöpüne bir hareketi bahis konusu değil. Saman çöpünün sadece su yüzünde sürüklenmekten başka bir faydası yok. Size eski ümmetlerin iki hastalığı bulaşmış olacak da o zaman öyle hareketsiz olacaksınız, saman çöpü gibi olacaksınız. Hastalıklardan birisi, *hubbü'd-dünyâ*. İkinci hastalık ve *kerâhiyetü'l-mevt.*”

Bu ikisini açıklayayım. İlk duyuyorsanız bakın ne kadar hayret edeceksiniz.

Hubbü'd-dünyâ, “Dünyayı sevmek.”

Mal mülk, şan şeref, mevki makam, para pul, kadın kız, evlat, köşk, saray, ticaret, mal...

“Bu hastalık” diyor, Peygamber Efendimiz. “Bu hastalık size bulaşacak da ondan.”

Demek ki aslında bir müslümanın bunları sevmemesi lazımmış. Ama biz bu eğitimi almış değiliz. Müslüman olarak siz de almadınız biz de almadık. Sizin de bizim de hastalığımız var. Üzerimizde bu hastalık var.

Burada birçok insanın çoluk çocuğu elden gidiyor, dini gidiyor; görünürde “Para kazanıyorum.” deyip duruyor.

Eski müslüman böyle yapar mıydı? “Buraya ancak cihad etmek için gelmiş.” denilirdi. Cihad için gelmiş, memleketinde İslâm’ın güzelliğine çalışırdı. Ermeniler hücum ediyor da Nahcivanlar, Hazar denizine döküldü. O kadar altmış milyon insanız; bağlasa tutamaması lazım, hükümetin baş edememesi lazım.

Hani iki grup kavga etse araya aracilar girse tutmaya çalışsalar tutabilirler mi? Bunlar tutar ama giderler, yine kavgayı ederler. İki takım arasında mesela Fenerbahçe-Beşiktaş maçında bir kavga çıksa hadi bakalım polisler ayırsın, ayıramazlar.

Birisi *hubbü'd-dünya*, hastalıklardan bir tanesi. Ötekisi *kerâhiyetü'l-mevt*, "ölümden korkmak."

İçinizde ölümden korkmayan var mı?

Biz en akıllı kullarıyız; bu ümmetin en akıllısı. En akıllıların, deli Bekirleriz. Hiç olmazsa namaz kılıyoruz. Meyhaneye gitmiyoruz, bira içmiyoruz, beş vakit namazımızı kılıyoruz, Allah'ın yolunda gitmeye çalışıyoruz.

"Ne var bunda?" dersiniz elbette ama bu mantıkta değiliz, ölümlü temenni etme mantığında değiliz.

Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* bir hadîs-i şerîfnde buyuruyor ki;

"İçinde, kalbinde şehit olma arzusu olmadan yaşayan, ölen bir kimse münafık hâli üzerine ölür."

Müslümanın gerçekten, candan bir şekilde; “Ah, ben de şehit olsam!” diye ideali, şehit olma arzusu olması lazım. Bu yok. Korkuyor. O zaman münafık gibi olmuş oluyor.

Cafer-i Sadık Efendimiz’in duası var, diyor ki;

اللَّهُمَّ أَحْيِنِي سَعِيدًا وَأَمِتْنِي شَهِيدًا

“Allah’ım dilediğin şekilde beni mutlu said kul olarak yaşat. Şehit olarak öldür.”

Saîd, hak yolda olan. Mutluluk, “para pul mutluluğu” değil. Saîd, hak yolda olmak. Şakî, “bâtıl yolda olan” demek.

“Saîd olarak yaşat.”

Allah’ın rızasına ermiş olmak bakımından said kul.

“Saîd olarak yaşat.”

Ve emitnî şehîdâ. “Şehit olarak öldür, yâ Rabbi!”

Şehitlik mertebesini kazanmak istiyor.

Bu iki hastalık; dünyayı sevmek, ölümden korkmak... Bu iki hastalık insanı sardığı za-

man işler sarpa sarıyor ve herkes bu ümmetin üstüne çullanıyor.

Halbuki eskiden bu ümmetten herkes korkardı. O kadar korkardı ki İstanbul'dan Avrupa'nın bir başka baş şehrine haber gönderdiği zaman, bir işe müdahale edip "O öyle yapılmayacak, böyle yapılacak!" diyebilirdi.

Hepinizin bildiği bu mâlum misal:

Dans yeni çıkmış. "Ne biçim şey; kadın erkek birbirlerine sarılıyorlarmış da öyle oynuyorlarmış... Öyle şey yapamazlar!" diye, padişah oradan bir kaş çatıyor, bir ferman gönderiyor; orada dans edemiyorlar. Dansı bırakıyorlar.

"Filanca falanca ülkenin başkanını hapsedmiş; çıkarın onu hapisten!" Bir haber gönderiyor, çıkarmak zorunda kalıyorlar.

Yirmisekiz Çelebi Mehmet Paris'e elçi gitmiş, ilk elçi bu. Osmanlı elçilerinden Paris'e ilk giden şahıs.

Diyorlar ki;

"Efendim, bu Fransızların dış işleri bakanını ziyaret etmeniz lazım, elçi olarak gittiniz

ya, onlara bir nezaket ziyareti yapmanız gerekiyor.”

Diyor ki;

“Ben Devlet-i aliyye elçisiyim, gelsin bana hoş geldin desin.”

Kralla toplantı olduğu zaman; “Senin yerin, sıran burada.” diyorlar. “Kralın sağ tarafındaki yeri bana vermezseniz kabul etmem. Kralın sarayında en kıymetli yer olmazsa kabul etmem.” diyor.

Neden?

Çünkü o zaman her gün capcanlı bir olay, cihad oluyor; ölümden korkmama olayı ve Allah yolunda cihad etme olayı.

Muhterem kardeşlerim!

Cihad kelimesinin üzerine biraz eğilelim. Bu dinin faaliyetlerinin zirvesi, en yüksek noktası cihattır. Bütün faaliyetleri şöyle yığın hâlinde yığarsak -İslâmî faaliyetler namaz, oruç, zekât- bunun zirvesi, en üst noktası, cihattır.

Cihad nedir?

Cihad, *cehd* kökünden geliyor. Mesela çocuğumuza diyoruz ki;

“Oğlum *cehd* et, biraz daha çalış, şu derisi kurtar, zayıf alma, ikinci karnede vaziyeti kurtar, *cehd* et, çalış.”

Ne demek?

“Terle, çalış, biraz gayret göster.” demek, *cehd*. Cihad oradan gelmiş.

Ne demek?

“Karşılıklı *cehd* sarf edişmek” demek. Müşareket ifade ediyor. Mücedele, cidal. Mukatele, kıtal gibi. Türkçe dilbilgisi kelime olarak buna, “işdeşlik” deniliyor. Ayrıca Arapça’da da “Müşâreket ifade ediyor.” derler.

Bir *cehd* var; küfür *cehdi*, kafirin *cehdi* var. Kâfirin bir *cehdi* var; müslümanın da ona karşı bir *cehdi* olacak. *Cehdde* iki pehlivanın, iki bilek güreşçisinin güreşte uğraştığı gibi karşılıklı *cehdler* çarpışacak, işte buna “*cihad*” deniliyor.

Elbette insanın etrafında düşmanları var.

Bir âyet-i kerîmede Allahu Teâlâ hazretleri buyuruyor ki;

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مَنْ فِي الْأَرْضِ كُلَّهُمْ جَمِيعًا

*Ve lev şâe Rabbüke le-âmene men fi'l-ardı küllühüm cemîâ.*⁴

Ve lev şâe rabbüke. “Eğer senin Rabbin isteseydi, dileseydi. Allahu Teâlâ hazretleri murad etseydi.” *Le-âmene.* “Muhakkak ki iman ederdi.” *Men fi'l-ardı.* “Yeryüzünde ne kadar insan varsa, cin varsa, varlık varsa hepsi iman ederdi.” *Küllühüm.* “Hepsi birden.” *Cemîan.* “Topluca.”

Hem *lâm-ı te'kid'* le *le-âmene* diyor, hem *küllühüm* diyor, hem *cemian* diyor. Hem muhakkak hepsi topluca, hepsi birden iman ederdi.

“Allah dileseydi iman etmeyen kalmazdı.”

Çünkü şurdan aşikâr bir delil gösterse hepsinin ağzı açık kalır, *âmennâ* der, başka bir şey diyemez. Bir melek gelse şuradan görünürse etrafa ışık saçırsa herkes diz

⁴ 10/Yunus, 99.

çöker tabi. Almanlar da şaşırır; onlar da aptallaşır.

O melek gelse; “Ey pis inançlı müşrikler, kâfirler! Allah’ın varlığından, birliğinden başka şeyi ne söylüyorsunuz? Allah vardır, birdir!” deyiverse herkes ağzı açık kabul eder, tamam, her şeyi bırakırlar.

Ama Allah böyle yapmamış. Müslümanın etrafında bir sürü düşman var; hem de Allah yaratmış.

Şeytanı kim yarattı?

Allah. Şeytanı Allah yarattı.

Kur’ân-ı Kerîm’de buyuruyor ki;

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا

*Inne’ş-şeytâne leküm adüvvün fe’ttehızûhü adüvvâ.*⁵ “İnsanoğulları! Şeytan sizin düşmanınızdır; siz de onu düşman belleyin.”

Kur’ân-ı Kerîm’de bize emrediyor:

⁵ 35/Fatır, 6.

“Şeytan sizin düşmanınızdır, aklınızı başınıza toplayın, onun düşman olduğunu bilin, ona karşılık tedbir alın.” diyor.

e. Dünya İmtihan Sahasıdır

Niye şeytanı yarattı? Niye bize emir veriyor?

Dünya imtihan sahası olduğu için. İsteseydi bir âyet gönderirdi, bir mucize ortaya çıkardı, bir melek inerdi, olağanüstü şeyler olurdu, gökte yazı yazdırırdı, insanın kulağına ses gelirdi, rüyada herkes Hz. İsa’yı görürdü mesela, hıristiyanların hepsi inanırlardı.

Ama şeytanı yaratmış, imtihandasın. imtihanı kazanacaksın, mecbursun, gayret sarf edeceksin. Gayret sarf edersen cenneti kazanacaksın, cehd sarf edersen cenneti kazanacaksın, cehd sarf etmezsen kazanamayacaksın. Cihanın kuruluşu böyle. Bu dünyanın, hayatın yaradılışındaki mekanizmadır o. Sahnenin tanzim şeklidir o.

“İnsanın beş tane düşmanı vardır.” diyor Peygamber Efendimiz; beş tane düşmanı var.

Bir, şeytan. -Tabi ben sırasını en sondan başladım da neyse- beş tane düşmanı sayalım:

Şeytan görülüyor ama varlığını Kur'ân-ı Kerîm söylüyor, Peygamber Efendimiz söylüyor; “şeytan” diye bir varlık var. Ben de sizleri ikaz ediyorum, âyeti hatırlatıyorum. Sizin etrafınızda dolaşan görülmez bir varlık var, görünmüyor bu mel'un. Ama sizin aleyhinizde çalışıyor ve sizi kandırıp Allah'ın sevmediği bazı işleri size yaptırıyor. Aman ona inanmayın, aman ona uymayın, aman onu dinlemeyin, aman günah işlemeyin. Bir düşman bu; bunu Peygamber Efendimiz de söylemiş, evliyâullah da söylemiş, kitaplar da yazmış, ben de size bildiğiniz bir şeyi söylüyorum ama şimdi burada bir gerçek daha ortaya çıkıyor değerli kardeşlerim!

Bir insanın bir şeyi bilmesi yetmiyor, bildiğini uygulaması gerekiyor. “‘Bal, bal...’ demekle ağız tatlı olmuyor.” derler. “Bal, bal...” demekle ağız tatlı olmuyor. “Şeytan düşman.” demekle işler bitmiyor. Şeytan sana bir vesvese verdiği zaman onu tutmamak gerekiyor. Nasıl tutmayacağız, tutmamak için

ne yapmak lazım? Tutmamak için tasavvufi bir irade eğitiminden, nefis terbiyesi eğitiminden geçeceğiz. Eğitimden başka çare yok.

Mesela Ramazan bir eğitimidir ama birçok kimse bunun eğitim olduğunu bilmiyor. Ramazan'da 30 gün helal olan bazı şeyler karşılığı olduğu halde canı istiyor, alamıyor, yiyemiyor, içemiyor, yapamıyor. O bir eğitimidir. Öteki şeyler de, namaz da bir eğitimidir. İrade eğitimi var. Bir insanın dini bilgi ile bilgilenmesi lazım.

İnsanın ikinci düşmanı; kendi içindeki kendi egosudur. Nefis diyelim. Bu da bir düşman. Bazen sen kendin öyle şeyler istersin ki bu senin kendi menfaatine aykırı olur. İşe gitmemek istersin, kaytarmak istersin, kötü bir iş yapmak istersin vesaire. Kendi canın ister, başkasının sana telkin etmesine, “Şunu şöyle yap.” demesine lüzum kalmaz. O kötülüğü yapmak istersin. İşte bunu da yenmek gerekiyor. Bu da bir eğitimidir. Bu da yine tasavvufi bir eğitim gerektiriyor. İnsan bu eğitimi görmezse nefisini yenmeyi öğrenemiyor. Sigarayı bırakamıyor, içkiyi bırakamıyor, kötü huyları bırakamıyor böyle devam edip

gidiyor. Ne zamana kadar? Arabayı bir duvara toslayınca kadar veyahut uçuruma yuvarlanınca kadar veyahut insan mezar çukurunu götürülünceye kadar. Eğer mü'min ise bu eğitimi görmesi lazım. Biz mü'miniz, hiç şüphesiz yok. Ben şurada hiçbir kimsenin inançsız olmadığını biliyorum. Hatta dışımızdaki şu Almanlar vesaire de inançsız değil. Onlarında kendilerine göre inandıkları şeyler var ama inancın doğru olması lazım.

Onlar da hayratü hasenatı güya Allah'ın sevgisini rızasını kazanmak için yapıyorlar. Bizim bu şeytana uymamamız şart, bir. Nefse uymamamız şart iki.

Nefs, kendimiz; şeytan bizim dışımızda bir başka varlık, ayrı bir güç. Ve herkesin bunun için bir eğitim geçirmesi lazım. Genel müdürün de, bakanın da, reisi cumhurun da, komutanın da, kadının da, erkeğin de, çocuğun da bu eğitimi geçirmesi lazım.

Buna “irade eğitimi” diyelim. Bir insanın irade eğitimi olması lazım. Yapmaması gereken şeyi yapmayacak bir irade gücü olması lazım. Yapması gereken zor bir şeyi canı istemezse bile yapacak bir irade gücünün ol-

ması lazım. “Bugün filanca yere gitmeliyim, filanca işi yapmalıyım, şu işi tamamlamalıyım.” tarzında.

İradesi zayıf insanlar, hayatta hiç başarı kazanamaz. Hayatta başarı kazanmanın tek şartı, iradenin kuvvetli olmasıdır. İraden kuvvetli oldu mu kâfir de başarı kazanır, mü’min de başarı kazanır. Hırsız da başarı kazanır, bankayı soyar. İyi insan da başarı kazanır, talebe de sınıfı geçer.

Ama iradesiz insandan bir hayır gelmez. Buna “irade eğitimi” diyelim. Bir eğitim şart. İnsanın bu terbiyeyi alması lazım, bir.

Bunlar düşman, bunlar görünmüyor; şeytan görünmüyor, nefis görünmüyor. Kendi kendimize zarar verebiliriz. Kendimizi aşmasını bilmeli, kendimizi tutmasını bilmeli, yapmamamız gereken şeyleri yapmamayı başarmalıyız.

Üçüncü düşman, kâfirdir. Görüyorsunuz kâfir neler yapıyor. İşte en yakın misali; konferanstan önce haberleri açtık, yüreğimiz yaralı beraberce dinliyoruz. Ermeni, misal.

Geçtiğimiz senelerden beri Ermeninin Ermeniliği belli değil midir? Elçilerimizi öldürmüyor muydu? Eskiden bir Asala örgütü vardı. Şimdi kılık değiştirdi, ad değiştirdi, devran değiştirdi yine faaliyette; adam durmuyor.

Abdülhamid'e suikast yapıp öldürmek istememişler miydi? Yüz sene önce mi, yüz elli sene önce mi, o zamandan beri...

Ama onlar eylem yaptığı zaman biz uyanıyoruz, eylemi bıraktığı zaman yine horlamaya devam ediyoruz. Eylem esnasında uyanıyoruz, "ah, vah" bilmem ne filan eylem bittiği zaman yine uyuyoruz.

Ermenilerin İstanbul'da ne kadar insan öldürdüklerini bilmiyor muyuz?

Bizim köyden birisi babama anlatıyor; ben de babamdan biliyorum. Çavuş İstanbul'a gezmeye gelmiş, adı bilmem ne. Tabi köy delikanlısı, dini zayıf olunca büyük şehire niye gider? Keyif yapmaya gider, eğlenmeye gider. Takılmış bir Ermeni karısının peşine; o da "gel" demiş, buyur etmiş onu, bir yere gitmişler. Ama çok önceki yıllarda, herhalde

Cumhuriyet'in ilanından önce, Birinci Cihan Harbi sıralarında.

Çarşıkapı'da bir yere götürmüş onu; "Gir içeri, ben şimdi hazırlanıp geliyorum." demiş. Yatak odası. Bizim köylü sağa sola bakarken biraz işkillenmiş, içine bir şüphe gelmiş, yatağın altını bir kaldırmış bakmış ki orada iki tane ölü var. Kadın adamları getiriyor, orada öldürüyor. Durumu anlamış, hemen çıkarmış yatağın üstüne bir tanesini koymuş, üstünü örtmüş. Kendisi de kapının arkasına çekilmiş, tabancayı çekmiş.

Biraz sonra kapı açılmış, içeriye iki üç tane adam girmiş. Yatağın üstündeki şeyi canlı sanarak hemen bıçaklamaya başlamışlar. Sonra çekmiş tabancayı, ikisini vurmuş, kaçmış gitmiş.

Bu, Abdulhamid'e suikast yaptıkları zamanlardan beri bilinen bir şey. O halde o zamandan beri bizim de ona karşı bir tedbirimiz olması lazım. Elçilerimizin öldürüldüğünü biliyoruz; o zamandan beri bir tedbirimiz olması lazım. Ermenilerin Kars'ı almak istediklerini biliyoruz; buna ait bir tedbirimiz olması lazım.

Hazırlıklı olmak lazım.

Hazır ol cenge, eğer istersen sulh u salâh.

Bırakalım şairlerin laflarını, Kur'ân-ı Kerîm'de Allahu Teâlâ hazretleri buyuruyor ki;

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ

Bismillâhirrahmânirrahîm.

*Ve eiddû lehüm me'steta'tüm min kuvveh.*⁶ “Gücünüzün yettiği kadar güç kuvvet hazırlayın, silah, cephane vs. Hazırlayın.” diyor Allahu Teâlâ hazretleri.

Onun için biz asker milletiz. Bizim hepimizin tepeden tırnağa pür silah olmamız lazım. Bize kimsenin yan bakamaması gerekirdi.

Bizim düşmanlarımız kâfirler. Fakat bizde kâfirlere karşı organizasyon eksikliği var. Cesur insan da az değildir ama bir toplumun sıhhatinin alameti, -toplum, cemiyet, ümmet veya devlet veya buna benzer bir şey- onun sahip olduğu organizasyonlardır.

⁶ 8/Enfal, 60.

Mesela Avrupalılar Osmanlılarla mücadele ederken papazları, Rodos şövalyeleri, Malta şövalyeleri, Fransız Kent papazları ve saireler, büyük icrâî faaliyette bulunmuşlar. Hepsi bir Hıristiyanlık kuruluşunun üyeleri.

Geçen gün bir şehirdeydim, orada bazı levhalar gördüm, bir organizasyon ismi.

“Bu ne?” dedim. “Kilise mi var bunun arkasında? Bunun görevi ne? Ne yapıyor?” diye sordum.

f. Bir Toplumun Sıhhati İçindeki Sosyal Organizasyonlarla Ölçülür

Muhterem kardeşlerim!

Bir toplumun sıhhati, zindeliği, canlılığı içindeki organizasyonlarla ölçülür ve bir toplumun yüksekliği, organizasyonlara bağlılığıyla ölçülür. Bir Alman Amerika’ya gidiyor, bir ay kadar gezip geliyor.

Buradaki arkadaşları diyorlar ki;

“Bize bir brifing ver, seyahatini anlat, Amerika’yı nasıl buldun, intibaların nedir, bilelim Seyahatini senin ağzından dinleyelim.”

Gidiyorlar, ona soruyorlar:

“Almanya mı daha ileri? Amerika mı daha ileri?”

Alman profesör diyor ki;

“Amerika bizden daha ileri.”

“Niçin?”

“Çünkü Amerika’da bir şahıs, haftada üç gün sosyal görevler yapıyor, organizasyonlara katılıyor. Biz o kadar organize değiliz.” diyor.

Sen haftanın üç günü akşamları işinden ayrılıp bir organizasyona gidiyor musun?

Bu çok önemli.

Mesela ben Avustralya’ya gittim. Avustralya’da bir insanı işe alırken ona soruyorlar:

“Adın, sanın, mesleğin nedir? Daha önce çalıştığın yerler neler?”

Bir de şöyle soruyorlar:

“Hangi sosyal organizasyonlara üyesin? Kanarya severler derneği mi Yazarlar birliği mi? Sörfçüler mi? Tenisçiler mi? Bowlingciler mi? Hangi kuluptensin?”

“Ne kadar çok yazarsan o kadar kıymetli oluyor.” diyorlar.

“Hiçbir sosyal etkinliği, faaliyeti, üyeliği yoksa onu işe almazlar. İş ne kadar iyi bilirse bilsin onu işe almazlar. Çünkü ‘asosyal’ derler.” diyorlar.

Cemiyet özörlöleri, asosyal, cemiyete uyum sağlayamıyor.

Biz burada birbirimizle dertleşiyoruz ya, bunu size söylememiş olabilirim, Ümmet-i Muhammed’e, müslömanlara yönelttiğim tenkit, kendi kendimizi tenkit, bizim sosyal organizasyon eksikliğimizden. Yok, organizasyon yok!

Bosna Hersekli diyor ki;

“Ben nasihat istemiyorum, yardım istiyorum.” diyor.

Yunanlılar Türklere karşı isyan ettikleri zaman İngiliz şairleri, yazarları gelip onlarla beraber çarpıştılar, hepsi arkalarında oldular, destek oldular. Sosyal bir dayanışma var. Kıbrıs’ı fethetmek için Makarios, bütün Hıristiyan âlemini arkasına toplayıp Kıbrıs’a sahip olmaya çalıştı.

Ama bugün müslömanların beynelmilel sosyal organizasyonları yok. Türkiye’deki,

Türkiye içi organizasyonları sıhhatli değil. Dışarıdaki şekli takip etmiyorlar ve bu çalışmalarını yapmıyorlar, etkin çalışma yapmıyorlar. Eğer bir hıristiyan ülkeye bir saldırı olsaydı, Karabağ'daki gibi, Bosna Hersek'teki gibi insanların öldürüldüğü bir saldırı olsaydı, Papalık ayağa kalkardı, bütün hıristiyan ülkeleri ayağa kalkardı, ambargolar koyulurdu. Her türlü şey yapılırdı, herkes biliyor. Güya "Vermiyor." diye neredeyse orada savaş yapılacaktı.

"Saddam Kuveyt'i istila etti." diye, bütün dünya el birliğiyle toplandı ve Irak'ın üzerine, İkinci Cihan Harbi'nde atılan bombaların hepsinden daha fazla bomba yağdırılmış. Bir İslâm ülkesi o bomba yağmurunun altında kaldı.

Bizim sosyal organizasyonlarımız yok, muhterem kardeşlerim!

Onun için aklınızı başınıza toplayın, toplayalım, bütün müslümanlar toplansın. İlim sahibi olsunlar, organizasyon sahibi olsunlar, sosyal organizasyon sahibi olsunlar. Nefisleri için değil de biraz da toplumları için yaşayacak çalışmalar içerisinde olsunlar.

Az bir Şey değil. Almanya'da iki milyon Türk var. Organizasyonları kâfi değil, yeterli değil, kifayetli değil. Camileri, merkezleri, vesaireleri kifayetli değil. Okulları yok, hiç okul kuramamıŐlar.

İstediğiniz eğitimi verecek kendi okulunuz var mı?

Yok, saęlayamamıŐız.

Demek ki bu da bir çeşit cahillikten kaynaklanıyor. Organizasyonun kıymetini bilmek, sosyal müesseselerin kıymetini bilmekten kaynaklanıyor.

Millet Mercedes'inin kıymetini biliyor da, bir cami yaptırıyor da, bir köprü yaptırıyor da, sosyal organizasyonun her Şeyden daha kıymetli olduğunu anlayamıyor.

Demek ki Şeytan mü'minin düşmanı, nefis düşmanı, kâfir düşmanı; çalışacak. Eğer bize o iki hastalık bulaŐmamıŐsa, -ölümden korkmak, dünyayı sevmek, bu ikisi hastalıktır.- bu kâfir bize zarar veremez.

Teknolojisiyle zarar veremez. Bir mü'mini teknolojiyle yenemez. Koca millet, biz dünya üzerinde bir milyar insanız, bir

milyar. Her beş kişiden bir tanesi müslüman. Tam çalışsalar, tam müslüman olsalar, ne teknoloji ne de Avrupa, bundan başka da tahrip silahları hiçbir şey para etmez.

Sonra mü'minlerin bir düşmanı da münafıklardır. Şeytan, nefis, kâfir, münafık.

Münafık nedir?

Münafık; kalbi inanmayan, dıştan sana dost görünen aslında düşmanın olan, müslüman gibi görünen aslında öyle olmayan, içi başka dışı başka insan.

g. İki Çeşit Münafık Vardır: Bir imanda Münafık, İki Amelde münafık

Bunlar, Peygamber Efendimiz'in zamanında da vardı. Kur'ân-ı Kerîm'de Münâfıkûn sûresi var. Hakkında sûreler inmiş, âyetler inmiş:

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ

*İnne'l-münâfıkîne fi'd-derki'l-esfeli mine'n-nâr.*⁷ "Cehennem'in en alt tabakasında olacak." diyor.

⁷ 4/Nisa, 145.

İki çeşit münafık vardır: Bir, imanda münafıktır. İnanmış görünümlü ama inanmış değil. İkincisi, amelde münafıktır. Mü'min gibi olması lazım gelirken, mü'min gibi hareket etmiyor, günahlara giriyor. Bu ikisi birbirinden farklıdır.

İmanda münafıklık, o kimsenin cehennemnin en aşağı tabakasına itilmesine, düşülmesine sebep olur. Ameldeki münafıklıkta tevbe ile affolunabilir. Tabi müslümanlar, aralarındaki münafıkları tesbit etmekte zorunda ve onlara uymamak zorunda.

Dıştan misal vermemiz gerekirse mesela yeni uyanan cumhuriyetlerde yöneticiler var. Halk bir tarafta onlar bir tarafta. Rusya'nın ajanı durumundalar.

Mesela Azerbaycan'da bir darbe yaptı; halk çetesi ondan tekrar almaya çalıştı. Öbür ülkelerde de öyle. Kazakistan, Kırgızistan...

Kazakistan mesela. Kazakistan'ın başkanı almış başını gidiyor. Nur Sultan Nazarbayev. "Nur" güzel, "Sultan" güzel, "bey, bay" hepsi güzel ama sözlerine, hareketlerine bakıyorsa öyle değil.

“Bizi Avrupa’ya kabul edin, Avrupa birliği toplumuna kabul edin, kabul etmezseniz dinciler gelir, hâkim olur.” diyor.

Demek ki adamın kafası bozuk, mü’min değil. O halde biz kendi işimizi kendimiz göreceğiz. Münafıklara organizasyonlarımızda yer vermeyeceğiz. Has halis insanların teşvik ettiği bir çalışma sistemiyle, şekilleriyle çalışacağız.

Bir düşman da münafık.

Bir tanesi de mü’min. Peygamber Efendimiz sayıyor. Beş düşmandan birisi de, mü’min. O da ona düşman. Mü’mine “kâfir” diyemezsin, “münafık” diyemezsin, şöyle diyemezsin, böyle diyemezsin, mü’min. Ama o da düşman.

Neden?

Haset ediyor, rekabet ediyor. Nefsaniî duyguların içinde düşmanlık ediyor. Mesela bizim İran ile problemimiz olmasa, Irak’la problemimiz olmasa, Suudi Arabistan’ın Yemen’le problemi olmasa, Mısır’ın Libya’yla, Libya’nın Cezayir’le, Cezayir’in Fas’la, Fas’ın Batı Sahra’sıyla problemi olmasa, Şam’ın Su-

dan'la problemi olmasa, bütün müslümanlar birlik beraberlik içinde olsalar, yekvücut tek bir ağızdan oluşsalar büyük bir başarı sağlayabilirler.

Bunları yenmek bize düşüyor. Bizden önceki nesil, cihan harbi yaşadı, cihan harpleri yaşadı, üzerlerine bombalar yağdı, kıtlıklar çektiler, dedelerimiz cephelerden cephelere koştular, gidenlerden haber gelmedi, şehit olduğu yer meçhul kaldı.

Şimdi bize düşen, bu problemi çözmek. Müslümanlar arasındaki ilgisizliği, gayretsizliği, iş birliği eksikliğini aşmak, yenmek ve güçlerimizi birleştirerek dünyayı gül gülistan etme çalışmalarını başlatmak.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretlerinin iki hadîs-i şerîfi var, beni çok heyecanlandırıyor ve bunlar hayatıma yön veren, çalışmalarımı yön veren hadîs-i şerîfler.

Bir, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* buyuruyor ki;

بَدَأَ الْإِسْلَامُ غَرِيبًا، وَسَيَعُودُ غَرِيبًا، فَطُوبَى لِلْغُرَبَاءِ

*Bedee'l-İslâmü ğarîben ve seyeûdü ğari-
ben fe-tûbâ li'l-ğurebâ.* “Müslümanlık boynu
bükük, gariban olarak başladı, âhir zamanda
yine garib hâline dönecek. Ne mutlu gariple-
re!” diyor.

قیل: من الغرباء یا رسول الله؟ الذین یصلحون ما

أفسد الناس بعدی من سنتی

Ve men ğurebâü yâ Resûlallah! “Ey Al-
lah’ın Resûlü! Bu gariplerden kastınız nedir?”
Ellezîne yuslihûne mâ efsede’n-nâs. “İnsanla-
rın bozdukları, berbat ettikleri şeyleri düzen-
leyenler.”

Toplumun içinde garip, toplumun içinde
gariban, yalnız; kimse kendisine destek ol-
muyor, sanki diyâr-ı gurbette elinde bir tor-
ba, ayağında çarık bir gezgin gibi gariban.

Ne yapmaya çalışıyor?

Herkes ortalığı berbat etmekle meşgul-
ken bu düzeltmeye çalışıyor, Peygamber
Efendimiz bunu methediyor.

Biliyorsunuz Fâtiha sûresi, Kur’ân-ı
Kerîm’in ilk sayfasıdır. *Elif lâm, mîm.* Baka-
ra’nın başlangıcıdır, ikinci sayfası. O sayfayı

çevirdiniz mi burada, Kur'ân-ı Kerîm'in üçüncü sayfasında, yüce Rabbimiz üç çeşit insanı anlatır:

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ
تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

*İnne'llezîne keferû sevâün aleyhim e enzertehüm em lem tünzîrhüm lâ yü'mînün.*⁸

Kâfirler, azılı kâfirler... İstersen gerçekleri onlara anlat, istersen ihtar et, ister ikaz et, inanmazlar.

خَتَمَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ وَعَلَىٰ أَبْصَارِهِمْ
غِشَاوَةً ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

Hatema'llâhu alâ kulûbihim. "Allah, kalplerini iptal etmiştir, mühürlemiştir." *Ve alâ sem'ihim.* "Kulakları da işitmez; onlar da mühürlüdür." *Ve alâ ebsârihim ğışâvetün.*⁹ "Ve Allah, gözlerine bir perde çekmiş; gerçekleri de görmezler."

⁸ 2/Bakara, 6.

⁹ 2/Bakara, 7.

Bunlar elîm azaba uğrayacak insanlardır.
Mü'minler, müttakiler bir, kâfirler iki.

Üçüncüler de;

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ
مُصْلِحُونَ

*Ve izâ kîle lehüm lâ tüfsidû fi'l-ardı
kâlû innemâ nahnü muslihûn.*¹⁰ “Kendilerine;
‘Yapmayın, yeryüzünde fesat çıkarmayın!’
deniliyor. Onlar diyorlar ki; ‘Biz sadece ıslah
edicileriz, iyi şeyler yapıyoruz.’”

Niye Kur’ân-ı Kerîm’in üçüncü sayfasında
müfsitleri, bozguncuları, fesatçıları ve ters iş
yapanları bize anlatmış oluyor?

“İlk başta bunları öğrenelim.” diyor. Hiç
kimse “benim ayranım ekşi” demiyor ama
yaptığı iş kötü oluyor.

وَإِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ
مُسْتَهْزِؤُنَ

¹⁰ 2/Bakara, 11.

*Ve izâ halev ilâ şeyâtînihim kâlû innâ meaküm innemâ nahnü müstehziûn.*¹¹ “Şeytanlarıyla başbaşa kaldıkları zaman; ‘Biz sizinle beraberiz, meraklanmayın, biz mü’minlerden değiliz, biz onlarla dalga geçiyoruz, alay ediyoruz.’ derler.”

Kur’an anlatıyor bize; etrafımızdaki insanları ârifâne mü’minin feraset gözüyle bakıp ayırmamızı Allah bize emrediyor ve kendimizin de hakiki İslâm ehli güzelliğinde insanlar olmamızı Peygamber Efendimiz o hadîs-i şerîinde bize tavsiye ediyor.

Demek ki kendi vatanımızda vatansızlar gibi olsak da, çevremizde bizi anlayan, bizi seven, bizi dinleyen hiçbir insan kalmamış olsa da, biz yine hakkı tutacağız, bozguncuların bozdukları şeyi düzeltmeye çalışacağız, Allah’ın yolunda yürüyeceğiz, Allah’ın emrini tutacağız, dine hizmet etmeye çalışacağız, Allah’ın rızasını kazanmaya gayret edeceğiz; bu önemli bir nokta.

¹¹ 2/Bakara, 14.

h. Daima Hayırlı Bir Zümre Olacaktır

Ve yine Peygamber Efendimiz bir hadîs-i şerîinde buyurmuş ki;

لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ، لَا
يَضُرُّهُمْ مَنْ خَالَفَهُمْ، حَتَّى تَقُومَ السَّاعَةُ

Lâ tezâlû tâifetün min ümmetî zâhirîne ale'l-hakkı hattâ takûme's-sâah. "Benim ümmetimden bir grup halis muhlis müslüman daima mevcut olacak." *Hattâ takûme's-sâah.* "Dünyanın düzeni bozulup kıyametin kopması yakın oluncaya kadar."

Daima bir hayırlı zümre, hakkı tutan, hakkı destekleyen zümre mevcut olacak.

"Onlar destek olsunlar olmasınlar, yardım etsinler etmesinler. Yardım edilmese de onlar aldırmayacaklar, fütur getirmeyecekler, din yolunda çalışmaya devam edecekler.

Onun için bu iki hadîs-i şerîfin dışında daha önceki söylediklerimizi de özetlememiz gerekirse aziz ve muhterem kardeşlerim, etrafımızdaki olaylar üzücü olabilir. Bosna Hersek, Karabağ, Seylan, Hindistan, Assam eya-

leti vs. vs. bunların hiçbirisi bizim moralimizi bozamaz.

Neden?

Bizim hayatımız, Allah'ın dinine hizmete vakfedilmiştir; biz, dünyayı düzeltmeye çalışırız. Karşımızda düşman olacaktır, düşmanı da yaratan Allah'tır, biz ondan korkmayız, çalışmaya devam ederiz. Moralimizin hiç bozulmaması lazım.

Bizim düşmanlarımızın bir kısmı dışarıdadır. Onları yenmek için ilme sarılacağız, organizasyonlar kuracağız, organizasyonlara üyeliğimizi sağlam tutacağız, birbirimizi destekleyeceğiz, sıhhatli çalışacağız. Tabi aynı zamanda eğitmek amacıyla dergiler çıkarmak, müesseseler kurmak, okullar açmak da gerekli. Ayrıca maddî mânevî her şekilde iş birliği ve yardımı, müminler arasında dostluğu sağlamaya çalışmak lazım.

İkinci vakfımız var. Orada üç temel var; ilim kültür, sanat. İlim Çin'de bile olsa Almanya'da da olsa, Amerika'da da olsa o lisanı öğreneceğiz, o ilmi öğreneceğiz, o ilmi elde edeceğiz. O ilimde en ileri gideceğiz.

Kültür, bir milletin şahsiyetidir, bir ferdin şahsiyetidir. Ben başkasını taklit edemem ben müslümanım. Ben evimde, kafamda, gönümde millî, dinî kültürümü yaşarım ve yaşatmaya çalışırım. Çünkü bu benim Kur'ân-ı Kerîm'imden Peygamber Efendimiz'in sünnetinden almış olduğum, ecdadımdan öğrenmiş olduğum yoldur. Bu yolu değiştiremem.

İlim, bir. İlim beynelmileldir. İlmin vatanı yoktur; Çin'de de olsa gider alırsın, senin olur. Hatta teknolojik casusluklar vardır. Adam gidiyor, kendisi Japon; Almanya'nın bir fabrikasında çalışıyor, fotoğroflarını çekiyor, gidiyor Japonya'da her işi görüyor.

İlim beynelmileldir. Ama kültür, bir milletin kendisinin öz damgasını taşır. Sen Alman vatandaşısın, istesen de Japon olamazsın. Şimdi ben radyoyu falan dinliyorum, bakıyorum spikerler kafa yapılarına göre konuşuyor. Biz kendi kültürümüze sımsıkı sarılacağız; ilim, kültür, sanat. Bir de yaptığımız işi sanatkâr zevkiyle keyfiyle, tam usûlüne uygun yapmaya çalışacağız.

Niyet iyi olduktan sonra Allahu Teâlâ hazretleri bir insan hiçbir şey yapamasa bile sevap veriyor.

Hadîs-i şerîfte buyurur ki;

“Bir insan bir hayrı yapmaya niyet etse sonra yapsa yaptığı işin on misli, yetmiş misli, yedi yüz misli, hatta bi gayri hisâb sevap kazanır. Ama o hayrı yapmaya niyet etse bir mâni çıksa yapamasa yapamadığı halde ona niyet ettiği için sevap verir.”

Hani o Allah yolunda ölmekten bahsettik. Oraya eklenecek bir hadîs-i şerîf var, onu söyleyeyim.

Diyor ki;

“Bir insan sıdk ile aşk ile samimiyetle şehit olmayı isterse sıcak yatağında, rahat döşeginde ölse bile Allah onu şehitlerin mertebesine çıkarır.”

Savaşmadığı halde... İyidir, rahattır. Çoluk çocuğunun arasında, Yâsinler okunurken, kelime-i şahadet getirirken, rahat bir şekilde yaşlanmıştır, vefat etmiştir. Harbe gidemedi, sıkıntı çekemedi, olsun. Niyeti iyi olduğu için Allah onu şehitler mertebesine çıkarır.

Peygamber Efendimiz bir seferde dedi ki;

“Siz Şimdi dağa tırmanıyorsunuz, dağdan aşağı iniyorsunuz, sıcakta zahmet çekiyorsunuz, yürüyorsunuz, yoruluyorsunuz, acıkıyorsunuz. Öyle insanlar var ki Medine-i Münevverre’de oturduğu halde sizin bu meŐakkatlerden kazandığınız sevaplar kadar sevapları kazanıyorlar.”

Nedir sebep?

“Mazeretleri dolayısıyla gelemediler. Gelmeye niyetleri vardı, gelmek istiyorlardı ama mazeret oldu, gelemediler.”

Hanımı doğum yapacak, babası hasta, bilmem hangi sebepten gelemedi. Öteki ordunun kazandığı bütün sevabı, Allah ona da veriyor.

Onun için kalbimizi pırıl pırıl, sâfi, tertemiz tutacağız. İyi niyetle diyeceğiz ki; “Yâ Rabbi! Madem kıyamete kadar senin dinine hizmet edecek bir grup insan olacakmıŐ; sen beni onlardan eyle. Dünyadaki bütün insanlar bozulsa, insan kendi vatanında kendi toplumunun içinde, kendi akrabası arasında gari-

ban kalsa, tek başına kalsa, diyâr-ı gurbette gibi kalsa, öyle bile olsa madem Allah onları seviyormuş. Peygamber Efendimiz *tûbâ li'l-ğurebâ!* ‘Ne mutlu onlara!’ buyurmuş. Orada tek başıma kalsam da yürüyeceğim.” diyecek.

Nitekim içimizdeki kızlardan bile bu işi yapanlar var. Kız âciz, güçsüz, zayıf, naif ama bir başörtüsünü açmıyor. Anası karşı, profesörü karşı, kanun karşı, hâkim karşı, herkes karşı, okuldan atılıyor, şöyle oluyor, böyle oluyor, tahsil, aksıyor. Anası babası; “Kız seni eve almam, aç başını oku.” diyor, yine de başını açmıyor.

Hiç kimseden bir medet gelmiyor ama o hak yoldan ayağını saptırmıyor, kaydırmıyor.

Onun için biz de böyle olacağız. Allah bizi, kendi dinine hizmet eden ve hakkı tutup destekleyen, o mübarek, övülen gruptan eylesin. Allah bizi tek başımıza kalsak bile moral düşüklüğüne, bozukluğuna uğratmasın, gariban bile olsak Allah’ın dinine hizmet etmeyi nasip eylesin.

“Altı kimse gariptir, garibandır, gurbette gibidir.” diyor Peygamber Efendimiz:

“Kendisini anlamayan, namaz kılmayan bir kavmin arasında namaz kılan bir insan garibandır. Zalim bir kocanın elinde, müslüman bir kadın garibandır. Anlayışsız bir kadının kocası garibandır. Koca cihat etmek istiyor, kadın mâni oluyor. Koca hayır yapmak istiyor, kadın mâni oluyor; o koca garibandır. Kur’ân-ı Kerîm, okunmadığı yerde garibandır.”

Altı tane şeyi sıralıyor.

Hız. İbrahim *aleyhisselam* gibi tek başımıza kalsak da Allah bizi yolundan ayırmasın. Yolunda daim etsin, saîd olarak yaşatsın, şakî olarak yaşatmasın. Eşkiyâ zümresinden, Allah’ın sevmediği zümreden olarak yaşatmasın. Saîd olarak yaşatsın, şehit mertebesine ermiş olarak ruhumuzu teslim etmeyi nasip etsin.

Tamam, kader, Allah’ın mukadderatı; o ne niyaz ederse olacak ama bizim de dua salahiyetimiz var. Dua, mü’min silahı ve önemli bir faaliyeti.

Bizim de duamız bu:

“Rabbimiz şu gözlerimize İslâm’ın izzet ve itibarını, galebe ve zaferini, müslümanların üstünlüğünü, bahtiyarlığını göstersiz. Müslümanların dünyaya hâkim olduğunu, *Lâ ilâhe illallah* tevhid bayrağının dünyanın her yerinde dalgalandığını Rabbimiz bize göstersiz.”

Zaten fezalarda, her kıtada “Allahu Ekber” sesi göklere dağılıyor. Avustralya’da da var, Amerika’da da var. Benim bir kardeşim mühendis, ihvanımızdan bir kimse, yirmi sene, otuz sene önce Amerika’ya gitmiş.

“O zaman bir Cuma namazı kılmak için ‘Müslümanlarla buluşacağız.’ diye birkaç şehir uzaktaki yere gitmemiz gerekiyordu. Şimdi bizim şehrimizde üç tane Cuma namazı kılınan yer var.” diyor.

Ben de Amerika’nın muhtelif şehirlerine gittim. Elhamdülillah her yerde, *lâ ilâhe illallah* deniliyor ve Allah’ın varlığından birliğinden bahseden insanlar mevcut.

Allah onların adetlerini artırsın. Kelime-i tevhîdi ve dîn-i mübîni İslâm’ı cihana hâkim eylesin. İslâm’ın izzetini görmeyi de bize nasip eylesin ve o izzetin sağlanması için de malımızla canımızla her türlü imkân ve mük-

tesabatımızla şuurlu bir şekilde çalışmayı nasip etsin. Fâni dünyanın fâni keyifleriyle ve zevkleriyle oyalanıp da asıl vazifelerini unutanlardan etmesin. “Yapması gereken vazifeleri yapmadı.” diye âhirette yakasına yapışılıp da hesap sorulanlardan eylemesin. Bigayrihisâb cennetiyle cemaliyle bizleri müşerref eylesin, cennetine dâhil olup cemalini görmeyi nasip eylesin, Habîb-i Edîbi’ne komşu eylesin.

Bi-hürmeti esrâr-ı sûreti’l-Fâtîha...

SORULAR-CEVAPLAR

Soru: Şeyhi olmayanın şeyhi şeytan mıdır?

Cevap: Bu söz tasavvuf kitaplarında yazılmıştır. Eski büyük mutasavvıflardan bir zâtı muhteremin ifadesidir. Belki Hâris b. Esed el-Muhâsibî’nin olabilir. Malum, insanın ilim görmesi için hocaya ihtiyacı vardır. Bir ümmetin irşadı için Allah *celle celâlühü* peygamber göndermiştir.

وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ

Ve in min ümmetin illâ *halâ fîhâ nezîr*.¹²

“Hiç bir ümmet, topluluk yoktur ki Allah onlara bir haberci, müjdecî göndermiş olmasın.”

İnsanların bilgi kazanmaları için alime, mürşide, haberciye, bilgi veren kimseye ihtiyacı oluyor. Bu sebepten dolayı eğitimler daima hoca, talebe, mektep, alim, terbiye yoluyla yürümüştür.

Eğitimlerin en önemlisi de insanın nefsinin iyi terbiye edilmesidir.

Çünkü Kur’ân-ı Kerîm’in şahitliğiyle sabittir ki;

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّيْهَا وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّيْهَا

*Kad efleha men zekkâhâ. Ve kad hâbe men dessâhâ.*¹³ “Kim nefsinin terbiye ederse felah bulur, terbiye edemeyen de helâk olur.”

Kur’ân-ı Kerîm’de bu kadar açıkça beyan ediliyor; o halde terbiyesi şart. Terbiye edilmezse, helâk oluyorsa, demek ki o zaman

¹² 35/Fatır, 24.

¹³ 91/Şems, 9-10.

büyüklerimizin bu sözünün de bir mesnedi var. Nefsi terbiye edecek bir mekanizma içine girmemişse o zaman iki sebepten şeyhi yoktur. Ya lüzum görmüyordur...

Lüzum görmüyor ama çırak ustaya muhtaçken, talebe hocaya muhtaçken, ümmet peygambere muhtaçken, her şey bu usûl ile yürürken, bilmeyenin gidip bilenden sorup öğrenmesi esasken;

فَسْئَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

*Fe's'elû ehle'z-zikri in küntüm lâ ta'lemûn.*¹⁴ “Bilmiyorsanız bilen kimselere gidin, sorun” denirken istemiyorsa o bakımdan doğru olmuyor.

Ya lüzum görmüyordur ya kibrinden gerek görmüyordur. Kibir ve gurur, nefisten geliyor.

Bu işi lüzumsuz görüyorsa “Âyet-i kerîmeye karşı geliyor.” demektir. Veyahut şeytan başka türlü aldatıyorsa o zaman “Şeytanın sözünü dinliyor, Kur'ân-ı Kerîm'in bu emrini yerine getirmiyor.” demektir.

¹⁴ 16/Nahl, 43.

O bakımdan büyükler böyle bir veciz söz söylemişler:

“Şeyhi yoksa demek ki şeytanın tuzağına düşmüştür ki bu nefis eğitimini yapmıyor.” mânasında anlaşılabilir.

Soru: Ziyaret sebebini, amacını açıklayabilir misiniz?

Cevap: Müslümanın müslümanı ziyareti her zaman sevaplı bir şeydir. Hadîs-i kudsîde buyuruyor ki Peygamber Efendimiz naklediyor. Allahu Teâlâ hazretlerinin şöyle buyurduğunu bildiriyor:

حَقَّتْ مَحَبَّتِي لِلْمُتَزَاوِرِينَ فِيَّ

Hakkat muhabbeti li'l-mütezávirîne fiyye. “Birbirlerini benim rızam uğrunda, benim rızamı kazanmak için ziyaret edenlere benim muhabbetim hak olur. Ben o kullarımı severim.”

Bir insanın, bir müslümanın öteki bir müslüman kardeşini ziyaret etmesi çok sevaplıdır; size de tavsiye ederiz. Muhtelif şehirlerdeki kardeşlerimizle görüşmek için vesile arayın, fırsat arayın, ziyaret edin. Çünkü

Allah'ın sizi sevmesinin sebeplerinden birisidir. Allah tarafından sevilme sebeplerinden birisidir.

Onun için ben bir vaazımda kardeşlerime;

“Allah'ın rızasını sevgisini kazanmak çok önemli. Bunu sağlamak için bir zaman ayırın. Bir gününüzü de Allah'ın sevgisini kazanmaya ayırın, arkadaşlarınızı kardeşlerinizi ziyaret edin. Madem bu hadîs-i şerîfi duydunuz, dinlediniz. Bu sevabı kaçırmayın.” demiştim.

Bizim bir kardeşimiz de; Gemlik'te görevi vardı, İzmit'te inmiş, bu benim hatırlatmam üzerine Zonguldak'a ziyarete gitmiş. “Gideyim de bu sevabı kazanayım.” diye düşünmüş.

“Fakat hocam, insanlar o kadar materyalist olmuş ki Allah için ziyareti hiç kafaları almıyor. Ben gittim, ‘hoş geldin’ dediler. ‘Hoş bulduk.’ dedim. ‘Peki, niçin geldin?’ dediler. ‘Allah rızası için, sevap kazanmak için geldim.’ dedim. Pekâlâ. Yemek koydular. Ondan sonra yine; ‘Nasılsın, iyi misin, bir derdin filan var mı?’ dediler. ‘Yok.’ dedim. ‘Peki, niçin geldin?’ dediler. ‘Hiçbir sebep

yok. Sizin için geldim.’ dedim. Biraz sonra yine sordular. ‘Acaba mali bakımdan bir sıkışıklığın var mı? Paraya falan ihtiyacın varsa çekinme söyle.’ dediler. ‘Bir şeye ihtiyacım yok.’ dedim. ‘Peki o zaman niçin geldin?’ dediler.” diyor.

İnsanların Allah rızası için birbirlerini ziyaret etmesi o kadar unutulmuş ki illa arkasında başka bir sebep, bir menfaat aranıyor. Bir türlü akılları almıyor.

“Ben bunu hocamdan duydum, ‘Ziyaret sevaptır.’ diye geldim. Ne paraya ihtiyacım var, ne derdim var, ne sıkıntım var, ne mecburiyetim var; sırf onun için geldim.” diyor.

Duaya muhtaç bir kardeşinizim, meşguliyetleri çok olan bir insanım. Yazı yazmak, kitap yazmak, konferans vermek, toplantı tertiplemek, iç ve dış seyahatler, hep sıkışık programlarım vardır benim. Buraya gelme sebebim, İbrahim kardeşimiz.

İbrahim hoca faks çekmiş:

“Biz düşündük, taşındık, inceledik ki Allah’ın rızasını kazanma yolu mâneviyat yoludur. Tasavvufi terbiye görmeden, nefsin isla-

hı için çalışmalar yapmadan olmaz. Onun için Hocamız'ı çağıralım, ondan ders alalım, tasavvufi terbiyeye başlayalım.” diye düşünmüşler.

Bu düşünce çok hoşuma gitti; onun için geldim. Ben her davete kolaylıkla gelemiyorum. Muhtelif yerlerden çağırıyorlar ama nefsinin terbiye edilmesini bir ihtiyaç olarak görüp, duyup, onun için çağırdığı için gidiyorum. Yoksa konferans için isteyen çok.

“Hoca gelsin, güzel güzel konuşsun, hoşça vakit geçsin.”

Bunu isteyen çok da; “Nefsinin ıslahı ve terbiyesi için tek yol budur, başka türlü çıkar yol yoktur.” diye düşünen bir grup benim hoşuma gitti; onun için geldim.

Merhum Şeyh Mevdûdî, bir eserde şikâyet ediyor:

Yarım yamalak mücahitlerin, nefis terbiyesi görmemiş mücahitlerin, İslâm'a çok zararlı olduğunu; onun için mutlaka tam ve iyi eğitim görmüş olmak gerektiğini iletiyor.

Hakikaten de en son gelişmelerde Afganistan mücahitleri arasındaki ihtilafları gaze-

teler yazdı, biliyorsunuz. Daha önceki yıllarda da birbirleriyle bazı mücadeleleri olmuştu. İnsan cihad yapıyor gibi görünüyor ama kimisinin maksadı para olabiliyor, kimisinin şöhret olabiliyor, kimisinin kin olabiliyor, kimisinin maksadı ırkçılık olabiliyor, kimisinin başka art niyetleri olabiliyor; başka yerlere ajan ve angaje olmuş olabiliyor.

لِتَكُونَ كَلِمَةً لِلَّهِ هِيَ الْعُلْيَا، فَهُوَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

Allah yolunda cihat eden kimdir?

Li-tekûne kelimetu'llâhi hiye'l-ulyâ fe-hüve fî sebîli'llâh. “‘Allah’ın ismi yücelsin.’ diye cihad edendir.” diyor Peygamber Efendimiz. buyuruluyor âyet-i kerîmede.

O bakımdan kişinin, İslâmî faaliyetlerde bulunacak insanların, mutlaka şeytanın ve nefsin oyunlarını bilen, olgun kimseler olması lazım. Şeytanın ve nefsin vesveselerinden sıyrılıp İslâm’ın âlî meselelerini ve menfaatlerini anlayıp icabında onun için fedakârlık yaparak çalışacak insanlara ihtiyaç olduğundan nefis terbiyesi en başta geliyor; ben onun için geldim.

Soru: Hocam, yeni bir siyasi oluşum, yeni bir parti çalışması içerisinde sizin de isminizi duyuyorum, doğru mu değil mi? Doğruysa hangi ihtiyaçtan doğdu?

Cevap: Müslümanların politika sahasında hizmet yapmaları şarttır. Hizmet sahası sadece ilmi saha değildir, sadece ekonomik çalışmalar değildir, sadece eğitim çalışmaları değildir, sadece kültürel çalışmalar değildir. Müslümanların her sahada çalışması lazımdır. Ve bu çalışmaların da derli toplu, akıllı uslu, güzel bir taraftan götürülmesi icap ediyor. Bu bir ihtiyaçtır. Müslümanların bunu oturup, düşünüp, konuşup düzenlemesi, düzeltmeleri; mevcut hareketlerde kusurlar varsa onları tasnif etmeleri gerekir.

Birlik ve beraberlik içinde olduğu zaman iyi sonuçlar alınabiliyor. Tefrikaya düştüğü zaman müslümanlar her yerde zarar görüyor, sonunda kaybeden müslümanlar oluyor.

Endülüs'ün elden çıkması müslümanların tefrikasındandır. Birbirleriyle mücadelede icabında gayrimüslimlerle bile iş birliği yapmışlar. Sonunda beylikler birer ikişer, birer

ikişer, yıkıla yıkıla en son beylik de Kurtuba'dan çıkarılmış. Endülüs, İslâm diyarı olmaktan mahrum duruma gelmiştir. Onun arkasından Korkunç bir katliam olmuştur. Hafif bir ihtilalle hıristiyanlaştırma çalışması olmuştur.

Yahudiler bile orada duramamışlardır ve Osmanlı, “Zavallılar, ölmesinler.” diye gemilerle beş yüz yıl önce onları oradan Osmanlı diyarlarına taşımışlardır.

Bu bakımdan siyasi çalışmaların yapılması lazım. Fakat ben bunları teklif olarak söylüyorum. Müslümanların birlik ve beraberlik içinde çalışması gerektiğini de her zaman vurguluyorum.

Sanıyorum bu umumi bir arzu ve istektir. Fakat fiilen tek bir partiyi kendim kursam onun pek faydalı olacağını sanmıyorum. Çünkü herkes (kendi nefsinin arzusundan) sıyrılıp da böyle bir şeye yanaşmıyor.

Ben bu gibi çalışmaların yapılması gerektiğini söylediğim için; “Her yeni kuruluştaki benim de bir payım var mı?” diye, daima dedikodu çıkmıştır.

Mesela Sezai Karakoç Diriliş Partisi'ni kurduğu sıralarda da; "Benim onunla bir ilgim var mı?" diye sorulmuştu.

"Hasan Celal Güzel'le bir parti çalışmanız var mı?" diye geçen konferansımda sordular.

Yok, benim öyle bir çalışmam yoktur. Ama Türkiye'de kahir ekseriyeti içine alacak bir organizasyonlarının olması müslümanların hakkıdır. Bunu sağlamak için çalışmaları lazım gelir. Herkes gereken fedakârlığı gösterip bunu sağlamalı. Esas itibariyle bizim, benim şahsen görevim insanların imanlarının kurtarılması ve nefislerinin terbiye edilmesi çalışmasıdır. Onun için bu çalışmalar beyanında herkesle tanışıklığımız olabiliyor, bize ziyarete gelenler, telefon açanlar, bizi karşılayanlar, çiçek demeti ikram edenler olabiliyor. Normal.

Soru: "Organizatör problemi olduğunu belirttiniz. Beynelmillel organizasyon nasıl olmalı, Türkiye için organizasyon nasıl olmalı. Parti kurma faaliyeti nasıl olmalı?" diye çok merak edilen konular olarak üç soru var.

Cevap: Müslümanların birbirleriyle beynelmilel yani milletler arası alakalarının mutlaka kuvvetli olması lazım. Ama bu beynelmilel organizasyon tepeden olmuyor. İlk önce her ülke içindeki has halis müslümanların tespit edilmesi, bilinmesi lazım. Onlarla ilgili irtibat kurulmalı. Sonra onların beynelmilel sahada birbirlerini desteklemesi ve beraber çalışmalar yapması şarttır. Ama eğer milletlerin kendi içindeki organizasyonlar sıhhatli seçilmez ise bazıları provokasyon organizasyon olabiliyor. Gerçek, müspet İslâmi teşkilat olmuyor. Müslümanları kanıyıcı bazı organizasyonlar olabiliyor. Aslında iman bakımından, akide bakımından veya aksiyon bakımından hataları olan organizasyonlar olabiliyor. Belki isim vermek de doğru olmaz diye düşünüyorum. İsim vermiyorum ama mesela Amerika'da birisi bunlardan birilerinin camisine gitmiş. Sıkışmış, ikindi namazını kılacak. Cami kılıklı bir bina görmüş. Gitmiş, kapıya çalmış. Kapıyı açan “Niye geldin?” demiş. “Namaz kılacağım, burası cami değil mi?” demiş. İçeriye almamış. Kapısı namaz kılmak isteyeneye kapalı bir organizasyon gerçek, İslâmi bir organizasyon değil. Bu, benim bil-

diğim bir organizasyon ama isim söylemiyorum. Şimdi sen böyle bir organizasyonla birleşsen ne olacak bileşmesen ne olacak. Zaten akidesi bozuk, kafası yamuk. Belki bir provokasyon, uydurma bir organizasyon. O halde bütün beldelerdeki, bütün ülkelerdeki ihlaslı insanların birlik ve beraberlik içinde olması birbirlerini tanıması ve birbirleriyle işbirliğine geçmesi lazım. Onlar bir arada olurlarsa o zaman iş ihlasla yürütölür. Bunun için de dış ülkeleri tanımak gerekiyor. Ziyaret etmek, oralara temsilciler göndermek, oralardan bazı kimseleri çağırarak gerekiyor. Hatta ticari münasebetler, evlilik münasebetleri ile yakınlaşmalar gerekiyor. İki ülkeyi de daha yakından tanımak gerekiyor. Ondan sonra o çalışmalar bir meyve vermeye başlayabilir. Mesela ben Malezya'ya gittim ama Endonezya'ya hiç gidemedim. Bruney Sultanlığı diye bir sultanlık varmış hiç görmedim. Çok zenginmiş, milli geliri fevkalade yüksekmiş, herkesi almıyorlarmış vesaire. Dünyanın her yerinde azınlık müslümanlar var. Veya kendileri ekseriyette oldukları halde yönetimleri farklı İslâm ülkeleri var. Bunların hepsinin tespit edilmesi ve bir merkezden, bir müesseseden,

bir enstitüden takip edilmesi lazım. Problemlerin tespit edilmesi lazım. Çözümlemesi için beynelmilel toplantılar yapılması lazım. Bu oluşumun yavaş yavaş sağlam bir şekilde büyümesi, gelişmesi gerekiyor. Bazıları devletlerin resmi teşekkülleri oluyor, onlara da söz geçirilemiyor. Devletin resmi ideolojisini temsil ediyor ve devletin kendisine emrettiği işler yapılmak isteniyor. Tabi siz ona itibar etmeyip de kendiniz organizasyon yapmak istediğiniz zaman bu sefer devlet size burada benim adımlı kullanıyorsun diye tavır koyuyor. Bir takım güçlükleri var. Bu güçlükleri yenip dünyanın her yerinde ihlaslı, takva ehli müslümanların bir iş birliği içine girmesini sağlamak gerekiyor.

Soru: Konuşmanızda sosyal organizasyonların gerekliliğinden bahsettiniz. Sosyal hizmetler veren kurumların yanında siyasi kurumlara ihtiyaç yok mu?

Cevap: Tabi bunu da cevaplandırdık. Siyasi kurumlara şiddetle ihtiyaç var. Sosyal kurumlara ihtiyaç var, kültürel kurumlara ihtiyaç var, bilimsel müesseselere ihtiyaç var. Bir toplumun kalkınması, ilerlemesi, prob-

lemlerinin çözümlmesi için her şeye ihtiyaç var. Onların hepsini sağlamak müslümanların boynunun borcudur. Sağlanmadığı takdirde hepsi vebal altında kalırlar.

Allah hepinizden razı olsun.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

17 Zilka'de 1412 / 19.05.1992

[Bütün KONFERANSLAR'a PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

